

Accentul este pus pe finanțarea proiectelor de infrastructură

Simion Crețu, director general ADR Centru

Prin Programul Regional 2021–2027, regiunea Centru are la dispoziție resurse financiare semnificative pentru a-și redefini infrastructura și pentru a stimula investițiile în domenii esențiale.

Viziunea strategică asumată de ADR Centru este ca regiunea să devină un spațiu mai curat și mai atractiv pentru locuitori și turiști, cu o economie competitivă, bazată pe cunoaștere și inovare, unde grija pentru mediu și utilizarea durabilă a resurselor reprezintă repere fundamentale.

Bugetul total al programului depășește 1,4 miliarde euro (FEDR + buget de stat), sumă distribuită în 10 priorități de intervenție. Simion Crețu, directorul general ADR Centru, subliniază că, în acest moment, doar proiectele depuse de mediul privat pentru digitalizare nu presupun o componentă de infrastructură, fiind concentrate strict pe achiziții de echipamente și soluții software. Această particularitate arată clar direcția generală a programului: dezvoltarea fizică și funcțională a localităților, cu accent pe infrastructură.

Situația proiectelor depuse și contractate

Interesul pentru Programul Regional Centru a fost foarte ridicat încă din primele apeluri. Până la data de 3 septembrie 2025, în cadrul programului au fost depuse nu mai puțin de

1705 cereri de finanțare, cu o valoare totală declarată de aproape 2,84 miliarde de euro, dintre care peste două miliarde de euro reprezintă suma solicitată nerambursabilă. Aceste cifre confirmă presiunea resimțită pe resursele disponibile de finanțare ale statului. Distribuția proiectelor pe etape de evaluare și contractare este următoarea:

- 426 proiecte au fost deja contractate, cu o valoare cumulată de 1,31 miliarde euro (din care 886,13 milioane euro reprezintă fonduri nerambursabile).
- 111 proiecte se află în etapa de contractare, valoarea lor fiind de 173,47 milioane euro (142,96 milioane euro nerambursabili).
- 674 proiecte au fost declarate admise în urma evaluării tehnice și financiare sau sunt incluse pe lista de rezervă; valoarea totală este de 633,52 milioane euro (427,04 milioane euro solicitate nerambursabil).
- 149 proiecte sunt încă în evaluare, însumând 169,92 milioane euro (134,81 milioane euro solicitate).

Pentru restul proiectelor depuse fie s-a renunțat la finanțare, fie au fost respinse.

45 de apeluri lansate, patru finalizate la contractare

De la lansarea programului, în noiembrie 2022, și până în prezent, ADR Centru a lansat 45 de apeluri de proiecte, mai multe decât cele 38 planificate inițial.

Suplimentarea a venit ca urmare a etapizării unor proiecte și a relansării apelurilor acolo unde bugetul nu a fost consumat integral. Dintre acestea, patru apeluri și-au încheiat etapa de contractare:

Prioritatea 4.1 – Dezvoltarea mobilității urbane durabile în municipii: au fost depuse 8 proiecte, dintre care 6 au fost contractate. Valoarea totală este de 389,57 milioane lei, din care 273,33 milioane lei reprezintă sprijin nerambursabil. Având în vedere interesul ridicat, apelul a fost relansat, termenul pentru depunere fiind 31 octombrie 2025.

Prioritatea 5.1 – Modernizarea infrastructurii rutiere regionale și conectarea la rețeaua TEN-T: aici s-au depus 6 proiecte, 5 fiind contractate. Valoarea totală a acestora depășește 1,44 miliarde lei (929,75 milioane lei nerambursabili). Gradul de acoperire a bugetului a fost de aproape 300 %, semn că

infrastructura rutieră rămâne principala nevoie la nivel regional.

Prioritatea 5.2 – Descongestionarea traficului din jurul marilor municipii: a fost depus și contractat un singur proiect, cu o valoare de 41,37 milioane lei (34,14 milioane lei nerambursabili). Și acest apel a fost relansat, fiind deschis până la 22 decembrie 2025.

Prioritatea 7.1.1 – Conservarea patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A: în cadrul acestui apel au fost depuse 12 proiecte, dintre care 10 au fost contractate. Valoarea lor totală este de 140,02 milioane lei, sprijinul nerambursabil ridicându-se la 123,70 milioane lei. Din perspectiva absorbției, la nivelul întregului program gradul era de 8,26 % la 30 iulie 2025. ”Deși poate părea modest, acest procent este considerat realist pentru primii doi ani de implementare, în special dacă avem în vedere complexitatea proiectelor mari de infrastructură”, arată Simion Crețu, directorul general ADR Centru.

Primele proiecte contractate și implementarea lucrărilor

Primele contracte de finanțare prin PR Centru au fost semnate la începutul anului 2024 și au vizat domeniul educațional:

”Construire creșă în localitatea Daneș, județul Mureș” și, respectiv, ”Reabilitare și dotare a grădiniței Csalóka, comuna Ciumani, județul Harghita”.

Pentru proiectele mari, cum sunt cele din infrastructura rutieră, termenul de finalizare este estimat pentru 2029.

În același timp, peste 10 % dintre proiectele contractate au deja un grad de implementare de peste 70 %. Este vorba în special despre investițiile derulate de mediul privat sau despre proiectele etapizate, unde lucrările avansează mai ușor.

Apeluri în derulare și în pregătire

În prezent, sunt deschise opt apeluri, dintre care șase se adresează direct investițiilor în infrastructură: incubatoare și acceleratoare de afaceri, infrastructură verde și albastră pentru municipii, mobilitate urbană durabilă atât în municipii, cât și în orașe, descongestionarea traficului și dezvoltarea urbană integrată. În plus, pentru anul 2025 sunt planificate 8 apeluri noi, dintre care 7 dedicate în mod

expres infrastructurii. Printre acestea se numără dezvoltarea de parcuri industriale, investiții în infrastructura rutieră TEN-T (apel 2), proiecte în infrastructura turistică și balneară sau inițiative pentru incluziunea socială prin turism.

Plăți și mecanisme de decontare

Un aspect esențial pentru beneficiari este cel legat de fluxul plăților. Plățile se efectuează pentru toate proiectele contractate, pe baza cererilor de plată sau rambursare. În cazul lucrărilor de construcții, beneficiarii pot

depune cereri abia după ce procedurile de achiziții s-au încheiat și lucrările efective au început.

Manualul Beneficiarului prevede termene clare pentru procesarea cererilor: între 20 și 80 de zile, în funcție de complexitatea dosarului și de verificările necesare. Dacă documentația este incompletă sau conține erori, scadența se suspendă până la clarificarea situației, ceea ce poate conduce la întârzieri semnificative.

ADR Centru subliniază că ritmul plăților depinde de mai mulți factori: rapiditatea

beneficiarilor în implementarea proiectelor, calitatea dosarelor depuse, dar și capacitatea furnizorilor și a constructorilor de pe piață de a respecta termenele și angajamentele.

Viteza de derulare a proiectelor este influențată atât de administrație, cât și de piața privată, subliniază Simion Crețu, directorul general ADR Centru.

Pe lângă Programul Regional Centru 2021–2027, ADR Centru este organism intermediar pentru Programul Tranziție Justă și Programul Sănătate.

ADR Nord-Est

Aproape 460 milioane euro pentru străzi și drumuri județene

În cadrul Programului Regional Nord-Est 2021–2027, mobilitatea și conectivitatea sunt priorități strategice clare. Infrastructura rutieră primară (regiune accesibilă) și cea urbană (mobilitate durabilă) au fost separate în două priorități distincte, subliniind importanța ambelor niveluri de conectivitate.

”Am alocat 277,31 milioane euro, prin Prioritatea 4 – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă, infrastructurii de transport din orașe și 182,16 milioane de euro, prin Prioritatea 5- O regiune mai accesibilă, investițiilor în modernizarea drumurilor județene, crearea de legături către rețeaua TEN-T și în construirea de variante ocolitoare”, ne-a transmis Vasile Asandei, director general ADR Nord-Est.

În cadrul Priorității 4 au fost lansate două apeluri dedicate mobilității urbane din orașe și din municipii. Apelul pentru orașe a avut o alocare de 46,84 milioane euro, a fost competitiv și s-a închis pe 30 iunie 2025. Aici s-au depus 17 proiecte, cu o cerere de 170% din alocarea apelului. ”Deocamdată, nu avem contracte încheiate pentru că proiectele sunt în etapa de evaluare”, menționează domnul Asandei.

Al doilea apel din această prioritate este cel dedicat municipiilor. Este un apel necompetitiv, alocarea fiind de 226,7 milioane euro. A fost deschis pe 1 octombrie 2023 și data de închidere este finalul lunii septembrie 2025. În cadrul acestui apel, până la jumătatea lunii septembrie, au fost depuse opt proiecte și contractate șase: municipiile Suceava (două proiecte), Bacău (două proiecte), Bârlad și Roman.

Pe Prioritatea 5 este un singur apel care a fost deschis în aprilie 2024 și se va închide pe 31 octombrie 2025.

Este un apel necompetitiv și este dedicat Consiliilor Județene din Regiunea Nord-Est. Deocamdată au fost depuse și contractate cinci proiecte, iar valoarea lor totală este de 407 milioane euro, cu 252 milioane euro cofinanțare UE, ceea ce reprezintă puțin peste 160% din alocarea apelului.

”Vorbim despre proiecte ambițioase de infrastructură: înființarea centurii ușoare de ocolire a municipiului Iași, modernizarea drumurilor județene cu conectivitate directă la Vama transnațională Rădăuți-Prut cu Republica Moldova (Botoșani), Axa rutieră strategică Sud – Vest a județului Vaslui și îmbunătățirea și modernizarea de drumuri județene din Suceava și Neamț”, subliniază directorul general ADR Nord-Est.

Peste 65 milioane euro pentru proiecte ce includ lucrări de construcții

În perioada următoare ADR Nord-Est pregătește lansarea în consultare publică a două apeluri dedicate eficientizării energetice a clădirilor rezidențiale din municipii și orașe. Aceste apeluri vor sprijini investiții precum:

- îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirilor,
- crearea, reabilitarea sau modernizarea sistemelor de ventilare și climatizare,
- acolo unde este necesar, măsuri de consolidare structurală, în funcție de gradul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate.

Vasile Asandei, director general ADR Nord-Est

Alocarea financiară este de 37,9 milioane euro pentru municipii și 8,4 milioane euro pentru orașe.

În paralel, este în pregătire și lansarea în consultare publică a unui apel de proiecte dedicat infrastructurii de învățământ universitar. Acesta se adresează exclusiv universităților publice, în calitate de beneficiari eligibili, și are o alocare totală de 19,15 milioane euro. Finanțarea vizează atât crearea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale (săli de curs, laboratoare, spații pentru activități didactice), cât și a celei sportive.